

Долан джилин зураг болзгаснь урд күцяхин төлө

КПСС-н XXI хургин болн даруун болон КПСС-н ЦК-н Пленумин шийдвэрмүд күцадж, бөрүн джилмүдин эргит СНА-г күн болгана тоот мах, үс тас гаргьлгар күндж даххин төлө ноолдаг Запада района партийн организац болн цуг күч-көчөр далан джиллин зураг түрүн джилдин авен социалистическ даалгьврмүдан күцалгьнд темдгтэ дилвэр күцв.

Селанэ адла-ахун эдлуш гаргьлгар район авен даалгьвран болзгаснь урд күцалгьнд, государетвд орулдж өгөлгьнэ джилэ даалгьвран үс ар 109 процент, б н д р г а р — 108 процент, н о о с а р — 107 п р о ц е н т к ү ц а в. Нидн джиллин эн цагт өгдөнлэ дүнхгүлхлэ мах государетвд орулдж өгөлгьн эн джил хойр холван шаху икдв. 100 хон болгьнас 105 хургьд, хон болгьнас 4,9 килограмм нооен киргьдк авгдв. Эн джил хур чиг уга ганьг болон бийнэ район гектар болгьнас 51 нуд даву буудян ургьц авб. 9 сарин эргид кичлэх гаха болгьнас 12,7 кичгс авгдв; нидн джил эн цагт 10,7 кичг авгдөн бэйемн.

Олно малин тонь бөв, мал бөклгьнэ 9 сара зура давулдж күцалгьд. Энүнлэ хамдин малас гардг эдлуш икдв. 9 сарин эргид эн джил саадж авен үсн, нидн джиллин эн цагт авснас 10 миньгьн центнер даву болв. Укр болгьнас саадж авен үсн нидн джиллинэ 303 килограмм ик болв.

Района колхозмуд болн совхозмуд намрин тэрэ тэрлгьин агротехническ сэн болотг келж дуусв, зябь болн хар пар хагьлгьн саянар келдк йовна. Мал үвлэүлгьнд белдгьн бүрдэмдэжтгьр болдк йовна.

Районд партийн организац бүрдэмджин, политическ болн идеологическ көдлмш келгьр сэн дамшлт хөршав. Эклц партийн организацсин болн цуг коммунистирин шумгьвань урдкаси зөвэр бөдлв, района күч-көчөрнрин политическ болн производствен гүджрлгьн өссн, энүнэ ашдн авен бөдөн ик социалистическ даалгьврмүд дилвэртгьр күцалгьд.

Нүүрлэчирин дамшлт тархалгьр районд темдгтэ көдлмш келдк йовсна ашдн нүүрлэчирин эерглэнь бөв, адна кесгнь көдлмштэн үэмдэжтэ дилвэр күцлхэв. «Южный» совхозин ах үкрчир үүрмүд Очиров болн Харченко 100 үкр болгьнас 98—99 тугьлмүд авад, бөд малин төл асрлж бөклгьндэн бдр болгьн толгьа болгьнд миньгьн грам давулдж немүр авцхав. «Ленинец» колхозин саалыч үр Н. Павличенко, Чапаевин нертэ колхозин саалыч үр Р. Яцкая, үкр болгьнас 2500 литр даву үс, 2300 литр даву үс «Пролетарская победа» колхозин саалычир үүрмүд Матвеева болн Лукша саадж авцхав, нүүрлэйт гаха асрачир, «Комсомолец» совхозэс үр М. Дудкина болн «Ленинец» колхозас үр Л. Уласинова, 9 сарин эргид кичлэх гаха болгьнас 16 кичгс авб.

Запади района партийн конференц деер КПСС-н райкомин негдгч селгьлтр үр Н. И. Ильин болн тооцагьр бөсдк үг келцхэв делегатир, деер келгьн күчврмүдин тускар келхлэри терүтэн дахуадж көдлмшт ба йсн дуту-дундн, эндэсгт паклж бас келцхэв. Района колхозмуд болн совхозмуд селанэ эдла-ахун эдлуш гаргьлгьин икдүлгьр баях эв-аргь куцлдан эс олардк йовхин тускар өли делегатир келцхэв.

РТС-н болн района селанэ эдла-ахун инспекцин көдлмш шалгьлгьна харгьв. Эн селанэ эдла-ахун көдлмшин йоста бүрдэжчирнь болн шинрэйчирнь болод уга гидж келдв.

Эднэ көдлэчир колхозмуд болн совхозмуд хая-хая оцхана, нүүрлэч дамшлт тархалгьнд оньган сулар тавцхана. РТС-н директор үр Цакиров района эдла-ахусин көдлмшинь болн теднэ иквринь медж килмдгдэн авхш, тедниг техникэр, машинин кергтэ йаньгсэр теткльн муугьр келднэ.

Районд услдгдях газрин агьу 724 гектар эн джил күрсемн, болв энүнэс тэрэнтеме тэргьсн 400 шаху гектар, наадк газрин хара баяв, Услдг газр саянар олзлөн Чапаевин нертэ колхоз болхла бөднцг тэрэд, ик сэн ургьц гаргьдк авч чадв. Иим йовдл газр олзлгьнд ода чигн ик дуту-дунд баяхинь герчлджана.

Мал бөклгьнэ, малас авдг эдлуш икдүлгьнэ тускар чигн хагьлгьнд уга төрмүд өли. Ода чигн района эдла-ахусит мал хуерлгь ик. Эн джил совхозмуд болн колхозмуд 864 үкр хуерв, хойдэс хуерсна тонь 9,3 процент күрв. Тегэд чигн төл авлгьн багь болв. Бөд малд иккусствен жөг төвлгьн келдкжхш, тохмта, шимшүүсн бөдэн мал йилгьлж авалгьна көдлмш сул йовна.

Конференцин делегатир, Чапаевин нертэ колхозин ах хбөч үр Манджиков, Сталинэ нертэ колхозин ахлэч үр Дзюба болн нань чигн, хбөчирин болн үкрчирин бригадет көдлдж йовх умла КПСС-н райкомин болн эклц партийн организацсин келг көдлмшн сул, хбөчирин кадрмуд белдлгьн ик тату гидж шалгьлж келцхэв. Үр Дзюба партин райком, эклц партийн организацсин г а р д в р и г ч а д м-чидмг, дамшлтта улсар батах төрт килмджен сулар өгч йовб гидж келв.

«Южный» совхозин директор үр Вамбышев, «Комсомолец» совхозин директор үр Груцинов, селанэ эдла-ахун 100 гектар газр болгьнд эдлуш гаргьлгьарн район тату йовхинь, гаргьдг эдлушунин үннэ ода чигн деер болджахинь заадж келцхэгьнд, эн тускар КПСС-н райком сулар гардвр теткль, иквр тавдк йовснш шалгьлж келцхэв.

Запади район тэрэнэ көдлмшэри ресубликд нүүрлэч, көлвэрч район,

болв, земледелин культур энүнд ода чигн ик тату. Колхозмуд болн совхозмуд чигн севооборот гаргьлдж батрад уга. Иим йовдл ик ургьц авхд харн бөдлжана. «Пролетарская победа» колхозин агроном үр Рубинский, «Ленинец» колхозин ахлэч үр Рощин болн нань чигн оратормуд, пар хагьлж олзлгьнд урдкас ик оньг лавхми, пар цуг тэрэнэ газрас 20 процентас, багь бинь бөдх зөвтэ гидж келцхэв. Эдн района колхозмуд хар газрт немүр участкас таслж өгөн чигн бөдх билэ, тингьлэ районд мал бөклгьн хурдлар келдкж, гардг эдлушунин икдүлгьн хурдлар келдхмн гидж келцхэв.

Конференцин делегат. «Ленинец» колхозин үкрч үр Басанов, бригад үвдл сэн белдвр келж тасджава, эн джил асрлгьна толгьа мал болгьнд бдр болгьн 800 грамм немүр авсн болхла, ирх джилд 900 грамм күргх даалгьвр аббувдн гидж келв.

Районд өли дунд политическ цайлгьврин болн идеологическ көдлмш делгрүлгьн сулар келдкж йовхин тускар үүрмүд Глазкий, Хворост, Зажостынов нзнэ чигн келцхэв. Эн көдлмшиг гардк КПСС-н райкомин селгьлтр үр Чудутоваг тедн шалгьлхав. Районд көдлжэси кинолекторий көдлмшин зогсав, лекце болн докладмуд умшлгьн урдкаси татугьар келднэ, экономическ төрмүдэр лекце төрүц умшлдж баяхш, культурн гегангерлин учрежденьсин көдлмшиг гардлгьн сул гидж тедн келцхэв. Багьлудт, сургьлчирнт коммунистическ сургьлжк өгөлгьнэ көдлмшт ик дуту-дунд баяхинь эн учрар тедн дунд эвго, хаджгьр йовдл гаргьлгьн үзгдгин тускар конференцин өли делегатир үгдэн заадж келцхэв.

Баярн промышленностин көдлмшт КПСС-н райкомин болн района күцагч комитетин оньгнь сулар тусдк йовсна тускар үр Анисимов келв. Тегэд чигн районд ода күртл хол газрас, табуретк, гумбочк, нань чигн хулдж авч иргднэ. Эн тоотиг эвранны газртан келж гаргьлж бөдх аргь баянэ, зүг эн көдлмшиг эклэд бүрлэх кергтэ.

КПСС-н райкомин негдгч селгьлтр үр Ильин олар зөвчлэж гардвр келгьнэ ари-бэрциг эвдэд йовсна тускар конференц деер бас заадж келдв. Ут турштан 20 күн бөсдк үг келцхэв.

Конференцин көдлмшт КПСС-н таньгьчин комитетин селгьлтр үр П. Д. Сангаджиов орлв.

Конференц партин райкомин тооцагьр шийдвр авад, КПСС-н райкомин пленум суньгьв. КПСС-н райкомин бүрдэмджин пленум болон КПСС-н райкомин негдгч селгьлтр үр Н. И. Ильин, селгьлтрмүдт үүрмүд М. С. Инджиев болн М. Ф. Фисенко суньгьлв.

М. САНДЖИЕВ,
П. ШАМРАЕВ.